

's-Hertogenbosch Markt 67

Kadastraal : 's-Hertogenbosch, H - 6076	Bouwjaar : M.E. (XIII / ca. 1500)
Eigenaar : J.A. Martens	Architect :
Huidige functie : winkel en woning	Oorspr. functie : winkel met woning

Verbouwingen : XIX, 1911, 1926, 1930, 1948, 1958, 1970, 1972 en 1983
Archief : Gemeente 's-Hertogenbosch, Bouw- en woningtoezicht, dossier nr. 913 / nr. 1970-238 / nr. 1973-81 / nr. 1984-198. Afdeling BAM, documentatie-archief.

Beschrijving

Algemeen:

Het huis 'de Gulden Appel' is gelegen aan de noordzijde van de Markt op één van de drie smalle percelen tussen de grote middeleeuwse huizen 'de Roodenburgh' (dat in de late 19de- of vroege 20ste eeuw is gesloopt) en aan de rechterzijde het voormalige pand 'de Engel', thans een grote winkel Markt 63-65. Grote delen van de oorspronkelijke middeleeuwse bebouwing op deze plek zijn bewaard gebleven.

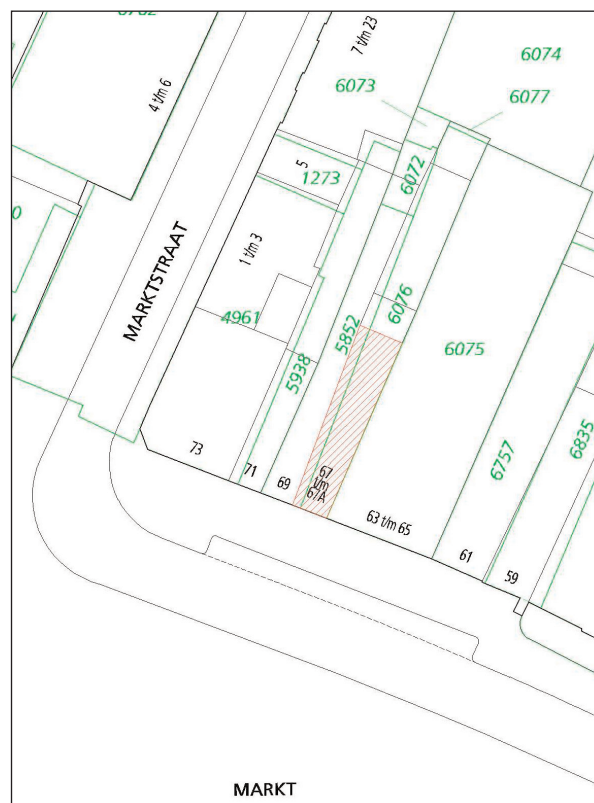
Oorspronkelijk liep het smalle perceel door tot aan de Markt-stroom van de Binnendieze. Het perceel is bebouwd met een hoofdgebouw en een achterbouw, gescheiden door een binnenplaats. Het hoofdgebouw omvat vier niveau's, namelijk een kelder, begane grond, eerste verdieping en een zolder onder een lessenaarsdak tegen het rechter buurpand.

Voorgevel:

De huidige voorgevel is een gepleisterde 19de-eeuwse lijstgevel, afgesloten door een opvallend brede, uitstekende geprofileerde kroonlijst onder een uitkragende bakgoot. Achter deze gevel is de laat-middeleeuwse schermgevel (ca. 1500) met drie kantelen nog grotendeels aanwezig. De gevel is voorzien van een 20ste-eeuwse pui en op de eerste en de tweede verdieping bevinden zich twee moderne vensters met bovenlicht, waar zich 19de-eeuwse schuifvensters hebben bevonden. Aan de binnenzijde zijn op de eerste en de tweede verdieping restanten zichtbaar van ontlastingsbogen in de oude voorgevel.

Linkerzijmuur:

De linkerzijmuur deelt het pand met het buurpand 'het Vercken' en deze zijmuur is vermoedelijk grotendeels vroeg 14de-eeuws. Deze muur behoorde oorspronkelijk bij het buurpand. In deze muur is op de verdieping nog een restant van bogenconstructie met spaarnissen waargenomen. In het opgaand muurwerk van deze

Voorgevel.

Het onderste deel van de gevel is geheel verdwenen. Op de eerste verdieping bevindt zich een brede korfboog, vermoedelijk horende bij een verdwenen gekoppeld kruiskozijn. Hierboven is een waterlijst met geprofileerde baksteen. Op het niveau van de zolderverdieping, tussen de restanten van de pinakels, zijn de sporen zichtbaar van een thans verdwenen breed kozijn, geplaatst onder een nog aanwezige korfboog.

Achterbouw:

Dit zelfstandige bouwdeel is in de jaren '60 van de 20ste eeuw geheel vernieuwd.

Interieur:

Het gehele pand was oorspronkelijk onderkelderd, maar thans is alleen het voorste gedeelte van de kelder nog aanwezig. De kelder is toegankelijk vanaf de straat, via een luik in de vloer. Oorspronkelijk was er ook een ingang op het achtererf. De kelder had een tongewelf in de langsrichting, maar het gewelf is vervangen door een betondek. In de rechter zijgevel van de kelder bevinden zich twee kaarsnissen en een waarschijnlijk oorspronkelijke stookplaats. De kelder heeft in verbinding gestaan met de kelder van het rechter buurpand, Markt 65; deze doorgang is dichtgezet.

Alleen op de eerste verdieping is de samengestelde balklaag, bestaande uit eiken moerbalk en kinderbinten, behouden. De balklaag bestaat uit acht balkvakken. In het vijfde balkvak bevindt zich tegen de rechter zijgevel een vermoedelijk 17de-eeuwse grenen spiltrap. In de 19de eeuw is het pand verlaagd en voorzien van de huidige kap. Deze bestaat uit een lessenaarsdak, dat tegen de zijmuur van het rechter buurpand is aangebouwd. De vliering-balklaag is mogelijk nog een restant van de oorspronkelijke zolderbalklaag.

Redengevende omschrijving

Het pand is van belang vanwege de situering in een gesloten gevelrij binnen de oudste stadsmuur. De voorgevel is van historisch belang, met name de middeleeuwse schermgevel die zich achter de huidige 19de-eeuwse voorgevel bevindt. Het pand heeft een belangrijke bouwmassa met middeleeuwse (gemeenschappelijke) zijmuren, en een samengestelde balklaag boven de eerste verdieping.

Eveneens van belang is de vermoedelijk 17de-eeuwse grenen spiltrap.

Datum verkenning: 8 juli 2003
Fotografie: M. Bimmel
Veldwerk: M. Bimmel en S. Masselink
Tekst rapportage: S. Masselink